

Darko Varga , dipl. inž. el.
31 327 Bilje,
Šandora Petefija 6
Tel.: 031/ 244 140
098 253 418
Fax: 031/ 213 121
E-mail: darko.varga@os.htnet.hr ili
darko.varga@hep.hr

ŽIVOTOPIS

Darko Varga, rođen u Osijeku 17. travnja 1956. godine, odrastao u Bilju, Baranja u blizini Biljskog i Kopačkog rita. Od bake i roditelja naučio puno o pozitivnom odnosu prema prirodi, prema životinjama i biljkama u svom okolišu i tolerantnom odnosu prema svim ljudima. Od oca i stričeva upoznat sa svim tajnama ribolova u bogatim vodama poplavnog područja Dunava i Drave.

Osnovnu školu pohađao je u Bilju, a više razrede svakodnevno putujući u Dardu. Sudjelovao i pobjeđivao na natjecanjima iz matematike, fizike i kemije, pohađao osnovnu glazbenu školu - odsjek klasična gitara. Bio aktivan i u novinarskoj sekciji te igrao nogomet i košarku.

Završio gimnaziju u Osijeku, u Tvrđi koja je dala dva hrvatska nobelovca: Lavoslava Ružičku i Vladimira Preloga. Pobjednik srednjih škola u natjecanju iz fizike.

Nakon gimnazije upisuje Elektrotehnički fakultet u Zagrebu, gdje je 1981. diplomirao na smjeru Elektroenergetika. Osim studija aktivno sudjeluje u radu KSET-a (Kluba studenata elektrotehnike) gdje je organizator glazbenih slušaonica, nastupa mladih bandova, aktivan je kao disc-jockey, piše za glasilo studenata „Naš list“ te igra nogomet za ekipu fakulteta u prvoj sveučilišnoj ligi.

Nakon završetka studija, iste godine zapošljava se u „Elektroslavoniji“ Osijek gdje radi na izgradnji elektroenergetskih objekata kao voditelj izgradnje, a od 1990. je rukovoditelj „Elektromontaže“. Od 1993. do 2000. je direktor HEP, Prijenosno područje, Osijek. Od 2000. radi kao savjetnik direktora, a zadnji značajniji posao koji je obavio je u funkciji nadzornog inženjera, a to je nadzor nad obnovom ratom oštećenih visokonaponskih dalekovoda 110, 220 i 400 kV iz programa obnove „Ernestinovo“.

Osim hrvatskog, aktivno govori engleski i mađarski, a služi se i njemačkim jezikom.

Ima dvoje djece.

Dunja je učenica trećeg razreda Klasične isusovačke gimnazije u Osijeku, a uz stipendiju Schwaben International, završila je drugi gimnazije (10.razred) u Herrenbergu u Njemačkoj. Dunja je članica zbora „Brevis“ iz Osijeka, najboljeg djevojačkog zbora u Hrvatskoj, a završila je osnovnu glazbenu školu - smjer klavir. Bila je sudionica Međunarodnog kongresa mladih: II. European Youth Water Congress, o zaštiti europskih rijeka, održanog u Barscu, Mađarska 2001. godine.

Matija je učenik petog razreda osnovne škole. U četvrtom razredu, pobjednik na općinskom natjecanju iz matematike, na županijskom je bio osmi. U petom razredu, kvalificirao se 5. mjestom u Županiji na regionalno (državno) natjecanje. U STD (Slavonsko tamburaško društvo) „Pajo Kolarić“ uči svirati tambure brač i bugariju. Supruga Željka radi u knjižarskom poduzeću „Libraria“-ex Mladost.

Hobiji

Kao veliki prijatelj životinjskog svijeta bavi se uzgojem crvenih irskih setera. Sa svojim psima postigao je europski značajne rezultate, a njegov uzgojni koncept (vraćanje na Wendover tip irskog setera) je priznat. Ima registriranu uzgajalicu od 1986. pod imenom REDHOT, pod brojem F.C.I 2536. Zbog obaveza i rada za općinu Bilje, smanjio je aktivnosti u kinologiji.

Veliki je ljubitelj i poznavatelj glazbe. Sluša mnoge forme od jazza, bluesa, bliska mu je rock glazba, naročito 70ih, a nije mu strana niti klasična i etno glazba s različitih dijelova svijeta.

Fotosafari, snimanje živog svijeta, tradicijske arhitekture, povijesnih znamenitosti Podunavlja, običaja, a najviše Kopačkog rita mu je hobi, ali i potreba za materijalom s kojim predstavlja naše lokalne vrijednosti svijetu. Skuplja stare povijesne knjige i naročito „luduje“ za starim zemljovidima. Voli putovati i otkrivati nove svjetove te prikupljati tuđa iskustva u zaštiti prirode, u održivom razvitku te ona dobra i našem podneblju primjerena iskustva koja mogu koristiti našim ljudima, nastoji primijeniti u svom radu.

Volonterski rad

Općina Bilje

Kao prognanik iz Bilja, u Osijeku se aktivira u rad, tadašnje, jedine baranjske mjesne zajednice u progonstvu. Od 1991.- 1993. organizira humanitarnu pomoć prognanicima, nabavlja krevete, hranu za djecu, organizira zbrinjavanje prognane djece u Mađarskoj, radi u nadzoru na izgradnji prognaničkog naselja u Čepinu i izrađuje programe povratka i razvitka Baranje. Od 1992. bio je član Povjereništva Vlade za Baranju kao koordinator opskrbe energentima i član Povjerenstva za povratak, obnovu i razvoj Baranje. Bio je načelnik općine Bilje u dva mandata. U prvom mandatu, od 1993.-1997. radio je i dalje na humanitarnim poslovima, organizirao razne priredbe i okupljanja prognanika kako bi se održala tenzija za njihovim povratkom, ali i zbog edukacije o vrijednostima područja te njihovom mudrom korištenju nakon povratka. U to vrijeme izradio je više razvojnih programa za općinu Bilje, a 1995. pokrenio je prekograničnu suradnju sa susjednim jedinicama lokalne samouprave iz Mađarske. 1996. godine tridesetak je općina i gradova iz Hrvatske i Mađarske potpisalo sporazum u suradnji. 1997. u selu Kopačevu održana je i Konferencija: Dunav-Drava - biseri prirode, gdje su gosti bili predstavnici WWF-a, Euronatura i Ministarstva zaštite okoliša iz Mađarske i mnogi drugi koji donose odluke u vezi uređenja prostora. Na njegovu inicijativu, glavne teme konferencije bile su turizam i zaštita prirode i okoliša te prekogranična suradnja po tim pitanjima, sve u svrhu pronalaženja razvojnih mogućnosti za stanovnike Općine Bilje. 1996. i 1997. aktivno sudjeluje u procesu mirne reintegracije Podunavlja u pravni sustav Republike Hrvatske.

U mandatu od 1997.-2001. radi na obnovi infrastrukture u Općini, u obnovi obiteljskih kuća, u formiranju lokalne samouprave, njezinih tijela, aktivno promovira prirodne i kulturne vrijednosti lokalnom stanovništvu, ali i u svijetu. U to vrijeme izrađuje strategije razvitka, programe, održava i organizira čitav niz edukacijskih seminara (ekološka poljoprivreda, turistički vodiči, tečajevi engleskog), vodi predstavnike iz sela Općine u Mađarsku, u Nizozemsku i Austriju gdje mogu vidjeti primjere seoskog i ekološkog turizma...

Za njegovog mandata u Bilju je izgrađena kompletna nova niskonaponska mreža, izgrađeno 8 novih trafostanica, izgrađena je javna rasvjeta u Bilju, rekonstruirane su i obnovljene i izgrađene ceste u naselju, izgrađena je biciklistička staza u Blatnoj ulici, u Kopačevu, Vardarac i Lug doveo je magistralni vodovod, sve smeće, štuta iz obnove uklonjeni su, organiziran je život, odvoz smeća, funkcioniranje vrtića u svim selima Općine, osnovna škola opremljena je namještajem, kompjuterima...

Na području cijele Općine Bilje izgrađena je potpuno nova telefonska mreža, pokrenut rad svih udruga, KUD-ova, Vatrogasaca, osnovane su i nove udruge, općenito u njegovom mandatu pokrenut je i ubrzan život. Za njegovog mandata razminiran je pojas uz Biljsku cestu, Kovačke livade, stvoreni su preduvjeti za izgradnju kanalizacije Osijek-Bilje, naručen je projekt, osigurana sredstva. Isto i s pješačko-biciklističkom stazom za koju je nakon razminiravanja naručio geodetske podloge, izrađen je projekt, za izgradnju osigurana sredstva u državnom proračunu i nažalost, sadašnja lokalna vlast za 4 godine nije uspjela dovršiti započeti projekt. Isto nije završila i Industrijsku zonu, nije završila niti javnu rasvjetu u Kopačevu, Vardarcu i Lugu, niti kanalizaciju Općine Bilje za čega su bili pripremljeni projekti. Mrtvačnice, staze i ostali manji objekti infrastrukture, nisu niti spomenuti.

Ekološka družba „Prijatelji Kopačkog rita“

- Družbu je osnovao 1996. godine, u progonstvu i od tada do danas je predsjednik Družbe. Družba broji stotinjak članova od sveučilišnih profesora, ribara do ekonomista, pravnika, biologa i ekologa, a imala je čitav niz aktivnosti i projekata. 2001. doradili su Statut i još bolje se organizirali.

Turistička zajednica Općine Bilje

- 1998. pokrenio je osnutak TZ Općine Bilje, bio je prvi predsjednik. Njegovim radom turistička djelatnost u Općini je procvjetala.

POPIS AKTIVNOSTI

Promocija vrijednosti

Filmovi

- 1995. scenarist, producent i režiser prvog hrvatskog video filma koji je prikazan u Mađarskoj, „I rode se vraćaju...“, na festivalu dokumentarnog filma u organizaciji „Lakiteleki alapitvány“. Posebno priznanje.
- 1996. angažira Marija Romulića te s policijom organizira dozvolu ulaska u Kopački rit i čamce te snima prvi video film o Kopačkom ritu. Zalaze i preko crte razdvajanja, iznad minskih polja, ali napravili su prvi hrvatski film o Kopačkom ritu. Bio je producent filma.
- 1997. uz propusnice UNTAES-a pravi drugi video film, a 1998. također u njegovoj produkciji radi se treći film koji uz prirodne vrijednosti sadrži etnografsku i općenito kulturnu baštinu Baranje.
- 1999. Ekološka družba s Marijem Romulićem izrađuje promotivni film za namicanje sredstava za razminiranje. Rezultat je donacija kanadske vlade od milijun dolara za razminiranje Kopačkog rita.

Dječji festival

- 1998. organizira, uz pomoć Vjekoslava i Jelene Burić, Osječkih zumbića i Brevis-a, Prvi međunarodni dječji festival ekološke pjesme – „Bilje 1998“. Sudionici su djeca do 12 godina iz 6 država. Sa suprugom, vlastitim sredstvima, financirao je izdavanje CD nosača zvuka.
- 2000. WWF-International predlaže projekt Međunarodnog etno sajma „Dunav-Drava, zajednička baština“ koji su oni sufinancirali, a proveli predstavnici Družbe, Općine, Turističke zajednice. Ovaj projekt je bio veliko ohrabrenje lokalnom stanovništvu da je turizam moguć te je ta aktivnost prekretnica u razvitku Općine jer je od tada „niklo“ 18 obiteljskih gospodarstava koji nude turističke usluge; smještaj, ...
- www.bilje.hr je druga web stranica jedne općine u Hrvatskoj (prva je općine Matulji) postavljena 1997. u progonstvu, a 2000. je osvježena.
- Još 1996., u progonstvu, izradio turistički prospekt općine Bilje, gdje je Kopački rit bio posebno istaknut.
- 1997. pokrenuo je izdavanje lokalnog glasila „Štekavac“ i dao mu ime po najznačajnijoj ptici Kopačkog rita, orlu štekavcu.
- 1996., 1997. i 1999. organizirao je slikarske kolonije s temom Kopački rit.
- Objavljivao je tekstove o Kopačkom ritu i ustupao svoje fotografije za slijedeće časopise: „Hrvatski zemljopis“, „Cro-turizam“, „Oasis“-Italija te fotografije za bibliografiju Kopački rit, grupe autora, a značajan je i doprinos u fotografijama i dijapozitivima za nominaciju Kopačkog rita za upis u Listu svjetske baštine UNESCO-a.

Edukacija

- Organizirao je više izložbi, uvijek s prigodnim katalogom: „Spojimo list“ - izložba eko-karikatura i „Mine ubojita ostavština“ autora Tomislava Dušanića, „Uskrs naš hrvatski“ izložba radova prognane baranjske djece, nagrađeni su posjetili Zagreb: Muzej za umjetnost i obrt te Hrvatski Sabor.
- Organizirao je izradu već zaboravljenog ribolovnog sredstva 1998. godine, koje još zna izraditi samo stari ribar Horvat iz Kopačeva.
- Organizirao, uz pomoć mađarske ekološke udruge „Teampannon“, posjet predstavnika općine Ramsarskom području, Tisza-to u Mađarskoj.
- Angažirao učiteljicu folklor, Anitu Tomoković (1998.) za rad s djecom, te pomogao izdavanje knjige Jelke Mihaljev: „Hrvatski baranjski vez“.
- 1995. (u progonstvu) te 2000. organizirao tečajeve ručnog rada za lokalno stanovništvo. Značajna edukacijska aktivnost bila je izložba koja je organizirana 1995. u suradnji s državnim arhivom u Osijeku (prof. Sršan): „Općina Bilje na starim katastarskim zemljovidima“. Značajan je i katalog za tu izložbu, u kojem je autor, Dr. Stjepan Sršan, napisao i kratku povijest općine Bilje te je i taj materijal edukacijsko-promotivnog karaktera. Nakon te izložbe, Hrvatske vode su naručile 1998. sličnu izložbu i katalog „Kopački rit na starim zemljovidima“, nakon toga je došla izložba „Baranja na starim zemljovidima“...
- 1997. pokrenio je održavanje „Ribarskih dana“ u Kopačevu, što je danas već tradicija i uspješan poslovni turističko-gostiteljski događaj za lokalno stanovništvo.

- 2001. godine u suradnji s Državnim arhivom iz Osijeka i Austrijskim veleposlanstvom (ataše za kulturu) organizirao izložbu: „Pohodi Eugena Savojskog u Hrvatsku i Bosnu“ koja se održala u dvorcu Eugena Savojskog u Bilju.
- Od 1995. do 2002. organizirao je nastupe Općine Bilje na raznim sajmovima: Agrozemlja u Bizovcu, u Viškovu (kod Rijeke), Zagrebu, Varaždinu, na kojima smo predstavljali naše ekološke i etnološke vrijednosti. Na prvim sajmovima u Bizovcu, bilo je aktivno uključeno preko stotinu ljudi s područja Općine Bilje.

Prekogranična suradnja

- Sa gradonačelnikom Beremenda-Mađarska pokrenuo je osnutak Koordinacije pograničnih općina i gradova, a 1996. potpisan sporazum o suradnji.

- 1997. u Kopačevu održana 1. Međunarodna konferencija pograničnih općina i gradova: „Dunav, Drava - biseri prirode“, gdje su dogovarani projekti biciklističkih staza, vinskih putova koji će se povezati u obje države, pokrenuta je inicijativa za otvaranjem novih graničnih prijelaza (otvoren je novi prijelaz: Baranjsko Petrovo Selo - Beremend) te je dogovorena suradnja na zaštiti prirode i okoliša. Suradnja je počela održavanjem „Delta kupa“, malonogometnog turnira koji se održavao u Osijeku (progonstvo) i u Beremendu, a sudionici su bile ekipe iz lokalnih samouprava potpisnica sporazuma o suradnji.

- Od 1998., kao predstavnik Osječko-baranjske županije sudjeluje na sastancima u sklopu prekogranične suradnje dviju županija i na sastancima prve hrvatske EU regije: Dunav-Drava-Sava. U Pečuhu je održao predavanje: „Održivi razvitak Općine Bilje“ na mađarskom.

Suradnja i inicijative

- U svom radu surađivao je s predstavnicima mnogih udruga i institucija: World Wildlife Fund For Nature (WWF) International, WWF-Austrija, WWF-Švicarska, Euronatur- Njemačka, Teampannon-Mađarska, ProNatura-Švicarska, REC-Hrvatska, sa mnogim fakultetima i profesorima sa Sveučilišta u Osijeku.

- Sudjelovao je, s Dr. Jožefom Mikuškom, u izradi materijala za UNESCO, prijedloga za uvrštavanje Kopačkog rita u popis Svjetske prirodne baštine.

- Sudjelovao je u izradi Projekta Svjetske banke i GEF-a (Global Environmental Fund) za dobivanje kredita i donacije GEF-a. Njegovom zaslugom dobivena je donacija od 750 000 USD za Kopački rit. Program je rađen po njegovim idejama i vizijama, a uz kreditna sredstva ukupna sredstva za Kopački rit veća su od 2 milijuna dolara. Rezultati su vidljivi: turistička infrastruktura; brod, prihvatni centar, vozila....

- Pokretač je, inicijator osnutka Javne ustanove „Park prirode Kopački rit“, a bio je i prvi predsjednik Upravnog vijeća te zajedno s ravnateljem Dr. Mikuškom postavio temelje rada te državne ustanove.

Značajna međunarodna aktivnost

- 1997. godine u organizaciji ProNatura-Švicarska i Cause commune, posjetio je Švicarsku. Jedini je predstavnik ekoloških udruga iz Hrvatske koji je posjetio sjedište Ramsarske konvencije u Glandu, kao i sjedište IUCN-a i WWF-a. Svoj razvojni program, video film o Kopačkom ritu predstavio je u sjedištu Ramsara, WWF-a, ali i u Ministarstvu zaštite okoliša Švicarske u Bernu. Nakon toga krenula je međunarodna potpora njegovim projektima.

- 1998., kao gost UNESCO-a, kao jedini predstavnik lokalne samouprave s područja koje obuhvaća područje Sjeverne Amerike i sve europske države, uključujući i države bivšeg SSSR-a, boravio je u Finskoj na 3. Susretu koordinatora rezervata biosfere u organizaciji UNESCO-ve institucije EuroMaB (Man and Biosphere). Predstavio je referat: „**SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF BILJE MUNICIPALITY**“, (**ODRŽIVI RAZVITAK OPĆINE BILJE**) objavljen u zborniku radova sa susreta pod nazivom: „Protect The Nature And Live Of It“ koji je izvučen iz njegovog slogana: „Čuvajmo prirodu da bi od toga mogli živjeti“. Ovaj zbornik izdala je Finska akademija znanosti 1999. godine.

- 1999. predstavio je svoj rad „**DEVELOPMENT BASIS OF SUSTAINABLE RURAL TOURISM OF THE MUNICIPALITY BILJE**“, koji je objavljen u zborniku sa simpozija „**ECONOMIC, CULTURAL AND SPIRITUAL HERITAGE IN NATIONAL, EUROPEAN AND GLOBAL TRANSITION**“, u Osijeku 1999.

- 2000. predstavio je svoj rad „**AN APPROACH TO THE STRATEGY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT FOR THE BILJE MUNICIPALITY**“, na Međunarodnom znanstvenom simpoziju

„**MARKET DEMOCRACY IN CROATIA, SITUATION AND PERSPECTIVES**“, Varaždin, 2000. u organizaciji HAZU koji je objavljen u zborniku radova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 2000. godine.

- „**AN APPROACH TO THE STRATEGY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT FOR THE BILJE MUNICIPALITY**“, predstavio je, a rad je objavljen u zborniku radova sa međunarodne konferencije „**GIS CROATIA 2000**“ održane u Zagrebu i Osijeku 2000. godine. Isti rad objavljen je u izdanju Hrvatskog instituta za lokanu samoupravu u knjizi „**LOCAL SELF GOVERNMENT CROATIAN AND HOLLAND EXPERIENCES**“, Osijek, 2001. godine.

- U Bukureštu, Rumunjska, 2001. godine, na summitu Dunavsko-karpatških zemalja pod naslovom „**GREEN LIGHT FOR EUROPE**“ - **ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN THE CARPHATIAN AND DANUBE REGION**, kao jedini sudionik iz hrvatskog Podunavlja s projektom, predstavio je svoj rad „**SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF BILJE MUNICIPALITY THROUGH COOPERATION**“.

- U Barcsu, Mađarska, 2001. godine, na međunarodnom forumu za zaštitu europskih rijeka „**EUROPEAN FORUM ON WATER AND TOURISM**“ predstavio je svoj rad „**MUNICIPALITY ON TWO EUROPEAN RIVERS**“.

- 2002. godine, kao gost američkog State Department-a u sklopu Visitors Program-a boravio je 25 dana u SAD-u, u grupi ljudi sa 4 kontinenta, kao jedini iz Europe, upoznao se s iskustvima u prekograničnoj suradnji po pitanjima zaštite okoliša (Crossborder Environmental Issues). Posjetio je više federalnih ministarstava (Agencies), ministarstava saveznih država, susretao se s mnogim nevladinim udrugama koje rade na zaštiti i prekograničnoj suradnji između saveznih država i u suradnji s Kanadom i Meksikom.

- 2003. godine na međunarodnom simpoziju **ETHNOGRAPHY OF PROTECTED AREAS: Endangered habitats - endangered cultures** održanom na Pohorju u Sloveniji predstavio je referat „**ETHNOGRAPHIC HERITAGE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN BARANYA REGION, CROATIA**“. (Etnografska baština i održivi razvitak Baranje)

Zanimanje svjetske javnosti za njegov rad

- Interview u

The New York Times
ON THE WEB

**On the Danube,
a Nature Reserve Unites Old Foes**

By Marlise Simons

23. October 1999.

- Video film, Portreti značajnih pojedinaca koji rade na zaštiti prirode. Video film financirao je WWF-International, a predviđen je za emitiranje na Discovery Channel-u. Kroz razgovor i kadrove iz područja prikazan je njegov rad u razvitku Općine i na zaštiti Kopačkog rita.

Nagrade

- „Zelena povelja Osječko-baranjske županije“, za promociju vrijednosti Kopačkog rita. (1996.)
- Povelja lokalne samouprave (1998.) Općini Bilje (najbolja općina u Županiji)
- „Medalja Vukovar“ odličje predsjednika Republike za aktivno sudjelovanje u mirnoj reintegraciji Podunavlja (1999.)
- „Državno priznanje“ za posebni doprinos pojedinca u zaštiti prirode i okoliša (Vodice 2001.)

Svoje slobodno vrijeme, svoje hobije, sve svoje aktivnosti podredio je napretku općine, napretku ljudi koji tu žive. Smatra da su zaslužili bolji život u bogatom okruženju koje imaju. Zaslužili su bolji život jer su uvijek bili iskorištavani, varani, eksploatirani. Svi su dolazili i odlazili punih džepova, a domaći ljudi su uvijek vrijedno radili i stvarali. Zaslužili su bogatije, ugodnije živjeti. Mjesto gdje žive, plodna zemlja, Kopački rit, ljudima s područja Baranje, a naročito s područja Općine Bilje, mora donijeti bolji život. Darko Varga, dao je zdravlje, svoj rad, svoje srce i um da se to i ostvari.

Nema veće ljubavi nego dati život za prijatelje.

U Bilju 11. travnja 2005.